

DECIZIE nr. 324 din 30 aprilie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 27 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#) privind organizarea activității practicienilor în insolvență

EMITENT

• **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 482 din 1 iulie 2015**

Data intrării în vigoare 01-07-2015

Daniel Marius Morar	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Fabian Niculae	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 27 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#) privind organizarea activității practicienilor în insolvență, excepție ridicată de Cabinetul Individual de Insolvență Cătălin Adrian Lăzăruc și de S.C. "Malda" - S.R.L. din Botoșani în Dosarul nr. 2.062/40/2014/a1 al Curții de Apel Suceava - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.211D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Totodată, acesta apreciază că [art. 41 alin. \(1\) din Constituție](#) nu este încălcat și că [art. 48 alin. \(1\) din Constituție](#) nu are incidență în cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 septembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 2.062/40/2014/a1, Curtea de Apel Suceava - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 27 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#) privind organizarea activității practicienilor în insolvență. Excepția a fost ridicată de Cabinetul Individual de Insolvență Cătălin Adrian Lăzăruc și de S.C. "Malda" - S.R.L. din Botoșani într-un dosar având ca obiect soluținarea unui apel formulat împotriva unei încheieri prin care s-a dispus numirea unui administrator judiciar în cadrul procedurii insolvenței.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că interdicția impusă practicianului în insolvență de a-și desfășura activitatea la instanțele unde soțul, ruda sau afinul până la gradul al III-lea îndeplinește funcția de judecător sau procuror ori judecător-sindic apare ca o măsură nejustificată de restrângere a dreptului la muncă, prevăzut de [art. 41 alin. \(1\) din Constituție](#), fiind totodată și discriminatorie.

6. Autorii excepției arată că măsura dispusă este injustă și excesivă, având în vedere că, în fapt, un practician în insolvență își poate desfășura activitatea doar în raza teritorială a unui tribunal. În condițiile în care soțul activează la tribunalul în raza căruia se află localitatea de domiciliu a practicianului în insolvență, acesta se vede nevoit, prin efectul interdicției impuse de lege, să își desfășoare activitatea la alte tribunale, ceea ce pune în discuție problema distanțelor foarte mari și a posibilității reale de a activa în condiții concurențiale cu alți practicieni în insolvență. Aceștia pot solicita onorarii mai mici, având în vedere faptul că nu au cheltuieli cu deplasările frecvente. În acest fel, dreptul de a-și exercita profesia devine iluzoriu. Dispozițiile legale criticate instituie o discriminare între practicienii în insolvență și avocați. Autorii consideră că sunt aplicabile și în privința lor considerentele [Deciziei Curții Constituționale nr. 1.519 din 15 noiembrie 2011](#).

7. Aceleași texte îngredesc dreptul la viață familială și la căsătorie, prin restrângerea libertății soției sale de a-și alege locul de muncă și a dreptului la carieră profesională. Mai mult, în condițiile în care soția ar fi promovată la curtea de apel, ar exista o incompatibilitate pentru practicianul în insolvență, dacă la curtea de apel aceasta ar trebui să soluționeze căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de tribunal în legătură cu contestațiile și cererile formulate în cadrul procedurii insolvenței.

8. În concluzie, analizându-se perspectivele celor doi soți, se afirmă faptul că exercitarea dreptului de a profesa și de alege locul de muncă de către unul dintre ei conduce la excluderea dreptului similar al celuilalt. În plus, dispozițiile legale criticate sunt în contradicție cu prevederile [alin. \(4\) ale art. 27 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#) privind organizarea activității practicienilor în insolvență, ceea ce încălcă normele de tehnică legislativă.

9. Curtea de Apel Suceava - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Instanța a apreciat că nu este încălcat principiul egalității în fața legii,

întrucât tratamentul juridic diferit este justificat de situația în mod obiectiv diferită a practicienilor în insolvență, ai căror soți, rude sau afini până la gradul III inclusiv îndeplinesc funcții de judecător sau procuror la tribunale, tribunale specializate, curți de apel sau la parchetele de pe lângă aceste instanțe. Cât privește dreptul fundamental al debitoarei privind accesul liber la justiție, instanța consideră că acesta nu a fost îngrădit, aceasta putând solicita desemnarea ca lichidator judiciar provizoriu a oricărui practician în insolvență față de care nu subzistă interdicțiile prevăzute de lege în exercitarea acestei profesii. Se mai invocă și considerentele [Deciziei Curții Constituționale nr. 1.519 din 15 noiembrie 2011](#).

10. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 27 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#) privind organizarea activității practicienilor în insolvență, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 724 din 13 octombrie 2011, dispoziții care au următorul cuprins: "(2) Profesia de practician în insolvență nu poate fi exercitată la tribunale, tribunalele specializate și curțile de apel, nici la parchetele de pe lângă aceste instanțe la care soțul practicianului în insolvență, ruda sau afinul până la gradul al III-lea inclusiv îndeplinește funcția de judecător sau procuror."

14. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 26 alin. (1) privind viața familială, art. 41 alin. (1) privind dreptul la muncă, art. 48 alin. (1) privind familia și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor legale criticate, prin raportare la critici similare, prin [Decizia nr. 868 din 18 octombrie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 833 din 11 decembrie 2012, constatând că sunt constituționale. Astfel, Curtea s-a pronunțat prin raportare la prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, ale art. 41 alin. (1) referitor la neîngrădirea dreptului la muncă, precum și la libera alegere a profesiei, a meseriei, a ocupației și a locului de muncă, ale art. 45 privind libertatea economică și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

16. În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea a constatat că reglementările deduse controlului de constituționalitate se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută de ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare. Principiul egalității în fața legii nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune un tratament juridic identic numai în situații egale, iar situațiile în mod obiectiv diferite justifică, chiar și din punct de vedere constituțional, un tratament juridic diferit, or, interdicțiile instituite prin reglementările criticate se aplică tuturor practicienilor în insolvență care se regăsesc în ipoteza prevederilor [art. 27 alin. \(2\)-\(4\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#); ca atare, critica apare ca fiind neîntemeiată.

17. Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor constituționale ale art. 41 alin. (1), Curtea a observat că textele de lege criticate prin care se instituie anumite condiții în ce privește exercitarea profesiei de practician în insolvență nu încalcă dispozițiile din Constituție privitoare la dreptul la muncă. Curtea Constituțională a stabilit în acest sens, în mod constant în jurisprudența sa, faptul că libertatea alegerii profesiei, a meseriei și a locului de muncă nu este incompatibilă cu stabilirea condițiilor în care poate fi exercitată o profesie, pentru ca aceasta să corespundă naturii și finalității sale (a se vedea [Decizia nr. 496 din 29 mai 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 5 iulie 2007).

18. Totodată, prin [Decizia nr. 1.135 din 23 septembrie 2010](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 9 noiembrie 2010, Curtea a observat că scopul legiuitorului a fost protejarea părților față de posibilitatea ca un practician în insolvență aflat în ipotezele descrise de prevederile criticate din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#) să fie lipsit de obiectivitate în desfășurarea activității sale.

19. De asemenea, stabilirea unei interdicții în exercitarea unei profesii nu încalcă dreptul la muncă, întrucât existența anumitor interdicții sau incompatibilități este impusă în unele cazuri, avându-se în vedere specificul profesiei. Prin instituirea interdicțiilor prevăzute de textele de lege criticate nu se îngreuește alegerea profesiei, deoarece orice activitate ce se circumscrie dreptului la muncă trebuie să respecte regulile pe care legiuitorul le-a edictat în vederea creării cadrului legal de funcționare a acestora.

20. Întrucât nu s-a constatat încălcarea vreunei prevederi constituționale care consacră drepturi sau libertăți fundamentale, Curtea nu a putut reține nici critica referitoare la înfrângerea art. 53 din Constituție.

21. Având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în [Decizia nr. 868 din 18 octombrie 2012](#) sunt valabile și în cauza de față, inclusiv prin raportare la dispozițiile constituționale privind art. 26 alin. (1) privind viața familială. Curtea mai reține că dispozițiile art. 48 alin. (1) privind familia, prin prisma criticilor formulate, nu au incidență în prezenta cauză.

22. În ceea ce privește invocarea [Deciziei Curții Constituționale nr. 1.519 din 15 noiembrie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 27 ianuarie 2012, Curtea a constatat prin aceasta "că dreptul la un avocat ales conferă dreptului la apărare plenitudinea atributelor exercitării sale, în condițiile în care o apărare eficientă nu poate fi realizată decât dacă între parte și avocatul care îi reprezintă interesele există o relație bazată pe încredere deplină, având în vedere faptul că partea urmează să îi încredințeze avocatului informații de natură personală, pe baza cărora acesta va construi o apărare adecvată. De aceea, justițiabilul trebuie să beneficieze de dreptul de a-și alege acel avocat față de care are certitudinea că îi va apăra în mod corespunzător interesele legitime", reținând că "restricția prevăzută de [art. 21 alin. \(1\) din Legea nr. 51/1995](#) aduce atingere înseși existenței dreptului la apărare, acesta neputând fi exercitat în plenitudinea sa."

23. Or, regimul juridic aplicabil practicianului în insolvență (în cauza de față, lichidatorului judiciar), astfel cum este el configurat de cadrul normativ prevăzut de [Legea nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței, nu este similar cu regimul juridic aplicabil avocatului, regim juridic configurat de [Legea nr. 51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat. Din analiza acestor regimuri juridice, Curtea constată că practicianul în insolvență și avocatul se află într-o relaționare diferită cu părțile cu care stabilesc raporturi juridice.

24. Astfel, potrivit [Legii nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, lege aplicabilă litigiului, lichidatorul judiciar, care potrivit art. 11 alin. (1) lit. c) din lege este numit de judecătorul-sindic, are ca principale atribuții: examinarea activității debitorului asupra căruia se inițiază procedura simplificată în raport cu situația de fapt și întocmește un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la insolvență, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă și a existenței premiselor angajării răspunderii acestora, și supune acel raport judecătorului-sindic într-un termen stabilit de acesta, conduce activitatea debitorului, introduce acțiuni pentru anularea actelor frauduloase încheiate de debitor în dauna drepturilor creditorilor, precum și a unor transferuri cu caracter patrimonial, a unor operațiuni comerciale încheiate de debitor și a constituirii unor garanții acordate de acesta, susceptibile a prejudicia drepturile creditorilor etc.

25. Conform [Legii nr. 51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011, orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul, iar acesta are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii. Activitatea avocatului se realizează, printre altele, și prin: consultații și cereri cu caracter juridic, redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare etc.

26. Așadar, Curtea Constituțională nu poate reține aplicabilitatea considerentelor [Deciziei nr. 1.519 din 15 noiembrie 2011](#) în cazul lichidatorului judiciar, având în vedere regimul său juridic aplicabil, diferit de cel al avocatului.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cabinetul Individual de Insolvență Cătălin Adrian Lăzăruc și de S.C. "Malda" - S.R.L. din Botoșani în Dosarul nr. 2.062/40/2014/a1 al Curții de Apel Suceava - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile [art. 27 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006](#) privind organizarea activității practicienilor în insolvență sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Suceava - Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 aprilie 2015.

PREȘEDINTE,

DANIEL MARIUS MORAR

Magistrat-asistent,

Fabian Niculae
